

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مجلس شورای اسلامی
مرکز پژوهش‌ها

بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱

پاییز ۱۴۰۰

نمای کلی لایحه بودجه ۱۴۰۱

شکاف
درآمد - هزینه

تراز عملیاتی

-۳۰۱

هزینه‌ها

۹۶۵

درآمدها

۶۶۴

منابع-مصارف
عمومی دولت

۱۳۷۲

بودجه عمومی
دولت

۱۵۰۵

بودجه
کل کشور

۳۶۳۱

خالص فروش
دارایی‌ها
و سرمایه‌ها

تراز سرمایه‌ای

۱۵۷

تملك دارایی سرمایه‌ای

۲۵۱

واگذاری دارایی سرمایه‌ای

۴۰۸

درآمد-مصارف
اختصاصی
دولت

۱۳۳

بودجه
شرکت‌های
دولتی

۲۲۳۱

خالص
استقراض
(ایجاد بدهی)

تراز مالی

۱۴۴

تملك دارایی مالی

۱۵۵

واگذاری دارایی مالی

۲۹۹

ارقام به هزار میلیارد تومان

تصویر منابع عمومی لایحه بودجه ۱۴۰۱

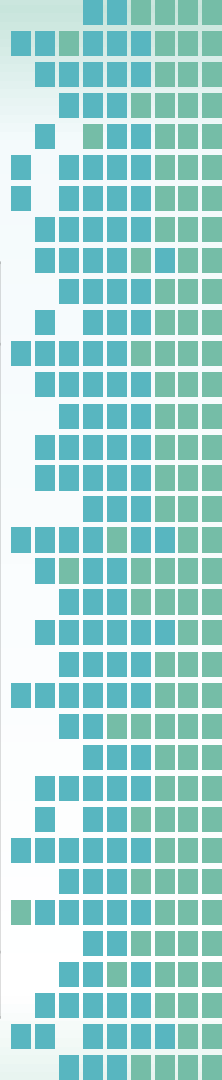
منابع	قانون بودجه سال ۱۴۰۰		پیش‌بینی عملکرد ۱۴۰۰ (سقف اول)	لایحه بودجه ۱۴۰۱	رشد نسبت به قانون (%) (سقف اول)	رشد نسبت به پیش‌بینی عملکرد (%) (سقف اول)
	سقف اول	سقف دوم				
درآمدها	۴۴۸	۴۵۵	۳۹۹	۶۶۴	۴۸	۶۶
واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۲۲۵	۳۹۵	۶۰	۴۰۸	۸۱	۵۸۰
واگذاری دارایی‌های مالی	۲۶۴	۴۲۷	۲۳۸	۲۹۹	۱۳	۲۶
جمع منابع عمومی دولت	۹۳۷	۱۲۷۸	۶۹۷	۱۳۷۲	۴۶	۹۶

تصویر مصارف عمومی لایحه بودجه ۱۴۰۱

منابع	قانون بودجه سال ۱۴۰۰		پیش‌بینی عملکرد ۱۴۰۰ (سقف اول)	لایحه بودجه ۱۴۰۱	رشد نسبت به قانون (%) (سقف اول)	رشد نسبت به پیش‌بینی عملکرد (%) (سقف اول)
	سقف اول	سقف دوم				
هزینه‌ها	۶۹۹	۹۱۹	۶۵۴	۹۶۵	۳۸	۴۷
تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۱۴۶	۱۷۶	۸۰	۲۵۲	۷۳	۲۱۵
تملك دارایی‌های مالی	۹۲	۱۸۲	۸۳	۱۵۵	۶۸	۸۷
جمع مصارف عمومی دولت	۹۳۷	۱۲۷۸	۸۱۷	۱۳۷۲	۴۶	۶۸

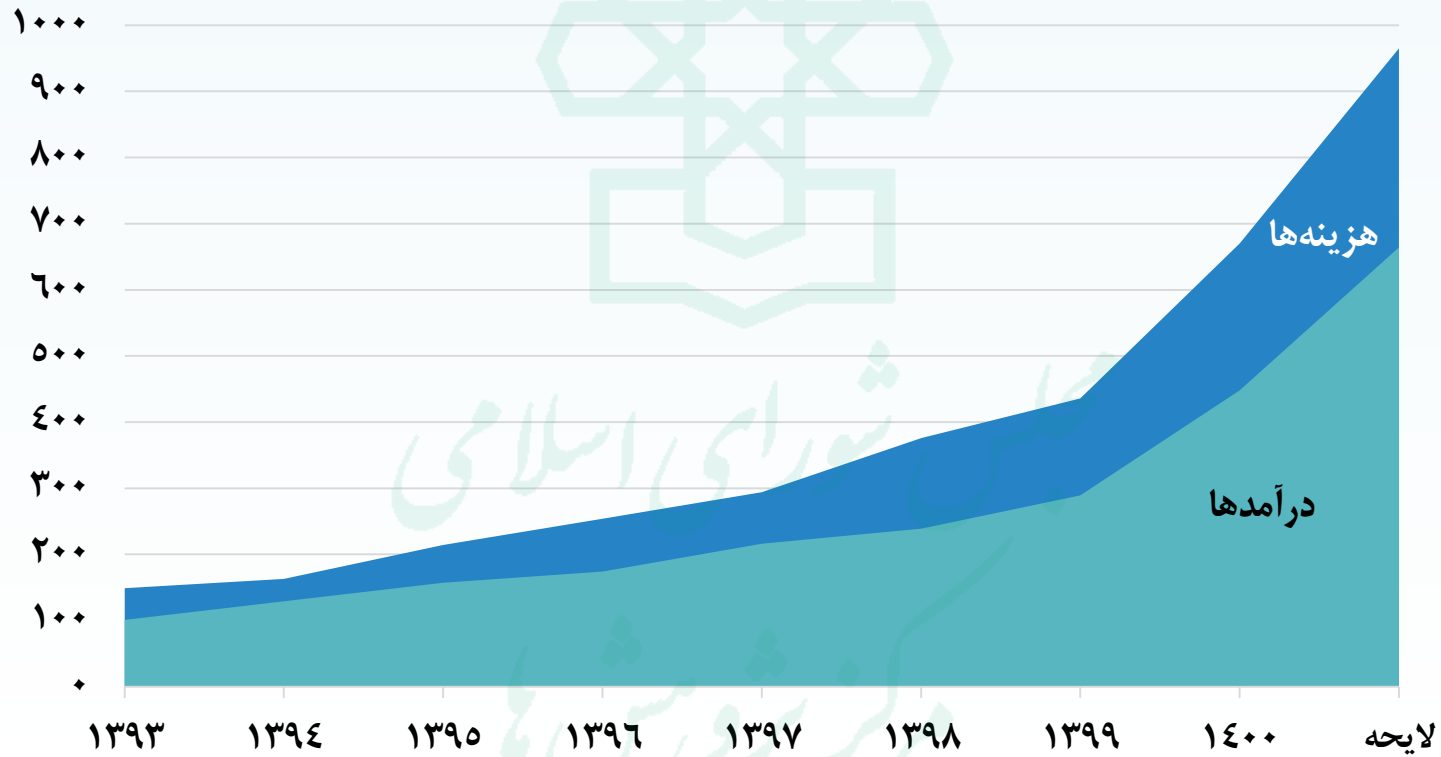
اقلام عمده منابع و مصارف لایحه بودجه ۱۴۰۱

مصارف	منابع
۹۶۵	۵۲۷
۱. اعتبارات هزینه‌ای	۱. درآمدهای مالیات و گمرک
۲۷۹	۳۸۲
جبران خدمات کارکنان دولت (فصل اول - پرداخت حکم کارکنان)	۲. منابع حاصل از نفت و گاز
۳۲۹	(با احتساب سهم ۴۰٪ برای صندوق)
حق بازنشستگی و رفاه اجتماعی (فصل ششم)	۳. منابع حاصل از فروش و واگذاری اموال منقول و غیر منقول
۱۲۰	۲۶
صندوق بازنشستگی کشوری	۴. منابع حاصل از واگذاری شرکت های دولتی
۷۵	۷۱
سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح	۵. استقراض
۱۳۴	۲۲۵
حق بیمه شاغلین و سایر موارد	انتشار اوراق
استفاده از کالاها و خدمات (فصل دوم)	۹۸
۶۰	۱۳۷
یارانه‌ها و کمک بلاعوض (فصل چهارم و پنجم، به جز هدفمندی)	استقراض از صندوق توسعه ملی
۲۹	۱۴۱
سایر هزینه‌ها (فصل هفتم - هزینه های نیروهای مسلح به دلیل عدم محاسبه در فصل جبران خدمات کارکنان در این بخش منعکس می‌شود)	۶. سایر
۲۱۸	
۲. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	
۲۵۲	
۳. اعتبارات تملک دارایی‌های مالی	
۱۵۵	
۱۲۸	
بازپرداخت اصل اوراق	
جمع مصارف	جمع منابع
۱۳۷۲	۱۳۷۲

شکاف درآمد-هزینه

هزار میلیارد تومان

مبنای ارقام قانون ۱۴۰۰ در تمامی محاسبات سقف اول بودجه است

۱۴۰۱

روند تراز عملیاتی (درصد از کل بودجه عمومی)

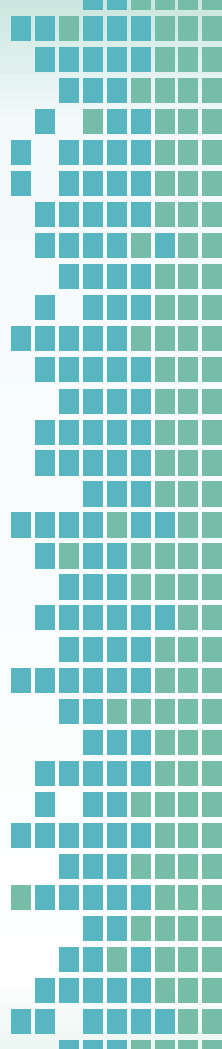
نحوه تراز بودجه در لایحه ۱۴۰۱

۳۸۲ هزار میلیارد تومان	منابع حاصل از نفت، میعانات، خالص صادرات گاز و پتروشیمی *
۱۳۷ هزار میلیارد تومان	کاهش ۲۰ درصدی سهام صندوق توسعه ملی
۹۸ هزار میلیارد تومان	اوراق مالی اسلامی
۷۱ هزار میلیارد تومان	واگذاری شرکتها
۲۶ هزار میلیارد تومان	فروش اموال

نحوه تراز
کردن بودجه در
لایحه بودجه
۱۴۰۱

کسری بودجه ساختاری (بدون نفت): ۷۰۴ هزار میلیارد تومان	منابع (درآمدهای پایدار و سایر): ۶۶۸ هزار میلیارد تومان
	مصارف: ۱۳۷۲ هزار میلیارد تومان

* با فرض صادرات ۱/۲ میلیون بشکه نفت و میعانات گازی در روز با نرخ ۶۰ دلار و همچنین خالص صادرات گاز ۳/۵ میلیارد دلار و با احتساب دلار به نرخ ۲۳ هزار تومان (حذف ارز ترجیحی)

نحوه تراز بودجه در قانون ۱۴۰۰-سقف اول

۱۹۹ هزار میلیارد تومان	منابع حاصل از نفت، میعانات و خالص صادرات گاز*	نحوه تراز کردن بودجه در لایحه بودجه ۱۴۰۰
۲۵ هزار میلیارد تومان	فروش اموال	
۹۶ هزار میلیارد تومان	فروش سهام شرکت‌ها	
۳۶ هزار میلیارد تومان	برداشت از صندوق توسعه ملی	
۱۳۲ هزار میلیارد تومان	اوراق مالی اسلامی	

منابع (درآمدهای پایدار و سایر): ۴۴۹ هزار میلیارد تومان	کسری بودجه ساختاری (بدون نفت): ۴۸۸ هزار میلیارد تومان
مصارف مصوب: ۹۳۷ هزار میلیارد تومان	

مقایسه پیش‌بینی کسری بودجه ساختاری ۱۴۰۱ با ۱۴۰۰ - سقف اول

کسری احتمالی تأمین نشده	انتشار اوراق مالی اسلامی (تحقق کامل)	واگذاری شرکت‌ها و فروش اموال (تحقق ۱۸ درصدی)	درآمدها (تحقق ۸۹ درصدی)	منابع حاصل از نفت، میعانات و خالص صادرات گاز* (با احتساب سهم ۱۸ درصد صندوق و تحقق ۴۰ درصدی)	مجموع مصارف قانون بودجه ۱۴۰۰
	۲۹۰	۱۳۲	۲۲	۳۹۹	۹۴
کسری احتمالی تأمین نشده	انتشار اوراق مالی اسلامی (تحقق کامل)	واگذاری شرکت‌ها و فروش اموال (تحقق ۶۰ درصدی)	درآمدهای قابل تحقق (تحقق ۸۱ درصدی)	منابع حاصل از نفت، میعانات و خالص صادرات گاز* (با احتساب سهم ۲۰ درصد صندوق و فرض تحقق ۱۰۰ درصدی)	مجموع مصارف لایحه بودجه ۱۴۰۱
	۱۵۶	۹۸	۵۸	۵۴۱	۵۱۹

هزار میلیارد تومان

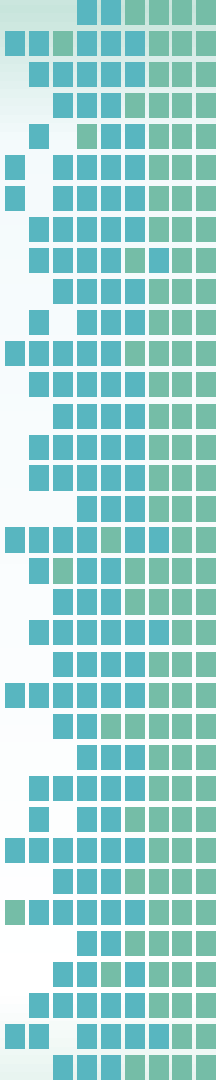
- محاسبه کسری احتمالی تأمین نشده با فرض تخصیص ۱۰۰ مصارف عمومی و بدون لحاظ مجوزهای خارج از بودجه برای افزایش منابع است. در طول سال بخشی از کسری تأمین نشده از طریق عدم تخصیص هزینه‌ها پوشش داده می‌شود.

نقاط قوت لایحه بودجه سال ۱۴۰۱

- کاهش کسری بودجه احتمالی تامین نشده
- افزایش سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) از بودجه عمومی
- کنترل رشد سهم حقوق و دستمزد از بودجه عمومی
- افزایش پلکانی حقوق
- اصلاح سیاست ارز ترجیحی

مجلس شورای اسلامی

مرکز پژوهش‌ها

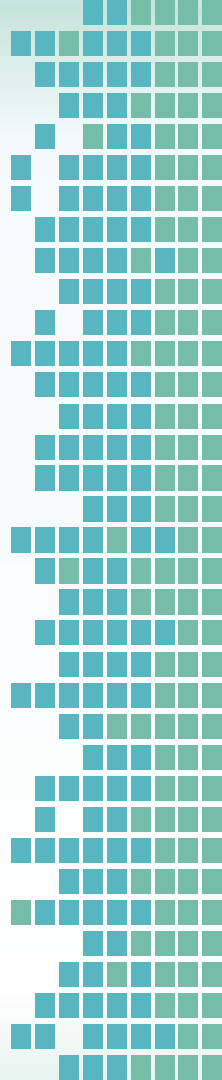

نقاط قوت لایحه بودجه سال ۱۴۰۱

- پیش‌بینی منابع قابل توجه برای رشد اقتصادی در لایحه بودجه
- شروع اصلاحات صندوق‌های بازنشستگی در راستای پایداری مالی
- انضباط بخشی به سیاست‌های حمایتی (بند ۵ تبصره ۱۷)
- تداوم مصوبات مجلس در قانون بودجه ۱۴۰۰ در حوزه مالیات‌های لوکس و کاهش معافیت‌های مالیاتی

مجلس شورای اسلامی

مرکز پژوهش‌ها

نقاط ضعف لایحه بودجه سال ۱۴۰۱

- ❑ عدم کفایت منابع اختصاص یافته به سیاست‌های حمایتی و جبران اصلاح سیاست ارز ترجیحی
- ❑ بیش برآوردی درآمدهای مالیاتی
- ❑ حذف برخی احکام اصلاحی و انضباطی در حوزه شرکت‌های دولتی
- ❑ نبود قاعده مشخص و رویه یکسان در تعیین دستگاه‌های اصلی و تابعه
- ❑ فقدان الگوی مشخص و کارآمد در استفاده از منابع اختصاص یافته به ایجاد رشد اقتصادی (مناسب نبودن ساز و کارها پیشنهاد شده مبنی بر ایجاد صندوق پیشرفت و عدالت ایران و لزوم اصلاح آن)

برخی ارقام مهم در جدول متفرقه لایحه ۱۴۰۱

۸۵	تامین الزامات تحقق رشد شاخصهای اقتصادی - توزیع ملی و استانی
۲۲,۶	پاداش پایان خدمت بازنشستگان
۲۵	اجرای طرح رتبه بندی معلمان
۱۳	تامین آب، آبرسانی اضطراری به شهرها و روستاها
۲۱	سهام سلامت از ارزش افزوده
۴۹	سود اوراق و کارمزد وام های داخلی و خارجی
۱۲	اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

مبالغ (هزار میلیارد تومان)

تغییرات در شیوه بودجه ریزی

انتقال برخی جداول و اطلاعات لایحه بودجه به فایل اطلاعات تکمیلی نظیر:

بودجه دستگاه های تابعه

اعتبارات انتقال یافته به جدول ۷ و ۱۰

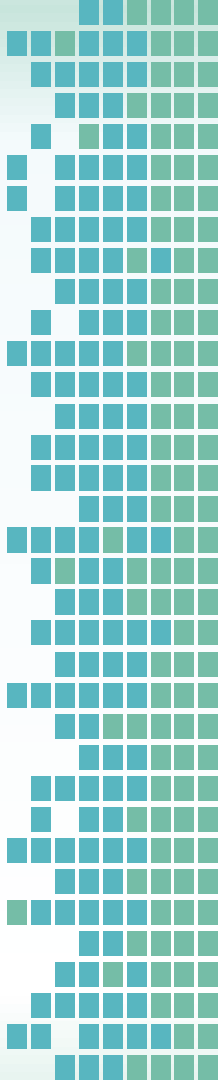
اعتبارات دستگاه های اجرایی بر حسب فصول هزینه

لیست طرح های تملک دارایی های سرمایه ای دارای مجوز ماده (۲۳)

اعتبارات واحد های آموزشی و پژوهشی تابعه

کاهش تعداد دستگاه های جدول شماره (۷) لایحه به ۵۰ دستگاه و ارائه لیست دستگاه های تابعه به تعداد ۴۳۴ دستگاه و ارائه لیست واحد های آموزشی و پژوهشی تابعه به تعداد ۳۳۰ ردیف و حذف ۲۸۷ ردیف نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۰

اتصال تخصیص اعتبار دستگاه به تحقق منابعی که تحصیل آن بر عهده دستگاه است.

لیست دستگاه‌های اجرایی اصلی

ردیف	شماره طبقه بندی	عنوان دستگاه	ردیف	شماره طبقه بندی	عنوان دستگاه
۱	۱۰۱۰۰۰	نهاد ریاست جمهوری	۱۴	۱۰۶۰۰۰	فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران
۲	۱۰۱۰۰۴	شورای عالی امنیت ملی	۱۵	۱۰۷۰۰۰	وزارت امور خارجه
۳	۱۰۱۰۱۵	دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری	۱۶	۱۰۸۰۰۰	وزارت دادگستری
۴	۱۰۱۰۲۶	مجمع تشخیص مصلحت نظام	۱۷	۱۰۸۱۰۰	دادگستری جمهوری اسلامی ایران
۵	۱۰۱۰۵۲	معاونت علمی و فناوری رییس جمهور	۱۸	۱۱۰۰۰۰	وزارت امور اقتصادی و دارایی
۶	۱۰۱۰۵۷	سازمان اداری و استخدامی کشور	۱۹	۱۱۱۱۰۰	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
۷	۱۰۱۰۷۷	مرکز ملی فضای مجازی کشور	۲۰	۱۱۱۲۰۰	ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران
۸	۱۰۱۵۰۰	مجلس شورای اسلامی	۲۱	۱۱۱۳۰۰	ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
۹	۱۰۱۵۱۰	دیوان محاسبات کشور	۲۲	۱۱۱۴۰۰	ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری
۱۰	۱۰۱۶۰۰	شورای نگهبان	۲۳	۱۱۱۵۰۰	قرارگاه مرکزی حضرت خاتم الانبیاء(ص)
۱۱	۱۰۲۱۰۰	وزارت اطلاعات	۲۴	۱۱۳۵۰۰	وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری
۱۲	۱۰۲۵۰۰	سازمان برنامه و بودجه کشور	۲۵	۱۱۳۶۰۰	دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۳	۱۰۵۰۰۰	وزارت کشور	۲۶	۱۱۳۷۰۰	وزارت میراث فرهنگی ، گردشگری و صنایع

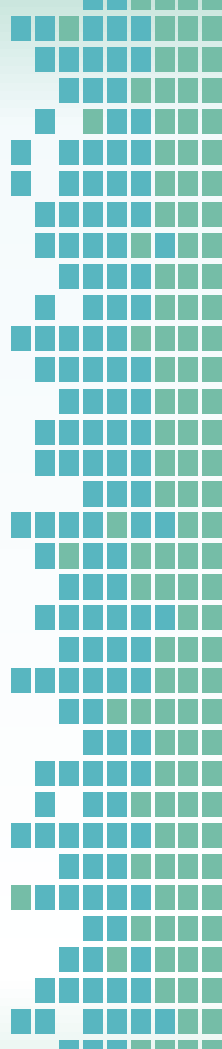
ادامه لیست دستگاه‌های اجرایی اصلی

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان دستگاه	ردیف	شماره طبقه بندی	عنوان دستگاه
۲۷	۱۱۴۰۰۰	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۳۹	۱۳۱۶۰۰	بنیاد شهید و امور ایثارگران
۲۸	۱۱۴۰۲۰	شورای عالی حوزه های علمیه	۴۰	۱۴۰۰۰۰	سازمان حفاظت محیط زیست
۲۹	۱۱۴۰۲۵	شورای برنامه ریزی مدیریت حوزه های علمیه خراسان	۴۱	۱۴۳۰۰۰	وزارت نفت
۳۰	۱۱۴۰۸۴	مرکز خدمات حوزه های علمیه	۴۲	۱۴۳۵۰۰	وزارت نیرو
۳۱	۱۱۴۳۰۰	سازمان تبلیغات اسلامی	۴۳	۱۴۴۰۰۰	سازمان انرژی اتمی ایران
۳۲	۱۱۴۳۱۸	شورای سیاستگذاری حوزه های علمیه خواهران	۴۴	۱۴۶۰۰۰	سازمان ملی استاندارد
۳۳	۱۲۷۵۰۰	وزارت آموزش و پرورش	۴۵	۱۴۹۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۳۴	۱۲۸۵۰۰	وزارت ورزش و جوانان	۴۶	۱۵۱۰۰۰	وزارت جهاد کشاورزی
۳۵	۱۲۹۰۰۰	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۴۷	۱۵۳۰۰۰	وزارت راه و شهرسازی
۳۶	۱۲۹۶۰۰	کمیته امداد امام خمینی(ره) - کمک	۴۸	۱۵۴۰۰۰	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۳۷	۱۳۱۰۰۰	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	۴۹	۱۵۵۰۰۰	وزارت صنعت، معدن و تجارت
۳۸	۱۳۱۵۰۰	سازمان بهزیستی کشور	۵۰	۲۸۳۵۰۰	سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

موضوع بندی تبصره‌ها

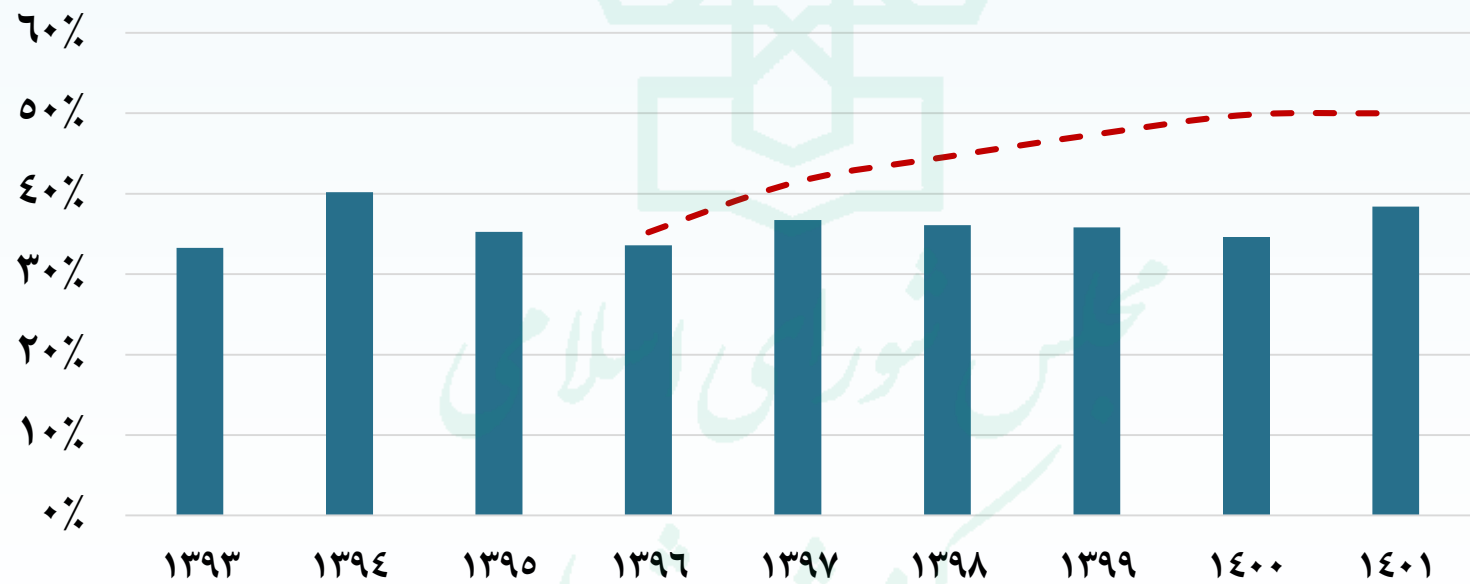
موضوع	شماره
مسکن و حمل و نقل	۱۱
حقوق و دستمزد	۱۲
پیشگیری از حوادث غیر مترقبه	۱۳
هدفمند سازی یارانه‌ها	۱۴
برق و انرژی هسته ای	۱۵
تسهیلات تکلیفی	۱۶
رفاه و سلامت	۱۷
تولید و بهره‌وری	۱۸
بودجه	۱۹
منابع انسانی دولت	۲۰

موضوع	شماره
نفت و روابط مالی آن با دولت / صندوق توسعه ملی	۱
شرکت‌های دولتی و واگذاری آنها	۲
تامین مالی خارجی (فاینانس)	۳
مشارکت با بخش غیردولتی برای اجرای طرح‌ها	۴
تامین مالی داخلی از محل اوراق مالی اسلامی	۵
عوارض و مالیات	۶
صنعت، معدن و ارتباطات	۷
آب و کشاورزی	۸
آموزش، پژوهش و فرهنگ	۹
قضایی، انتظامی، دفاعی	۱۰

سهم درآمدهای مالیاتی و گمرکی از منابع بودجه

لایحه

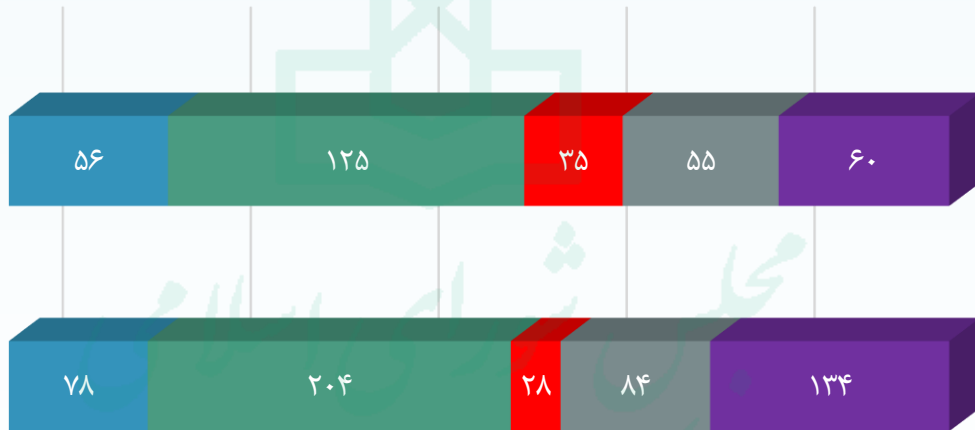
برآورد قانون برنامه ششم توسعه - -

ترکیب اقسام مالیات

هزار میلیارد تومان

قانون بودجه ۱۴۰۰

لایحه بودجه ۱۴۰۱

مالیات بر واردات   مالیات بر کالا و خدمات   مالیات بر ثروت   مالیات بر درآمد   مالیات اشخاص حقوقی

وضعیت پایه‌های مالیاتی

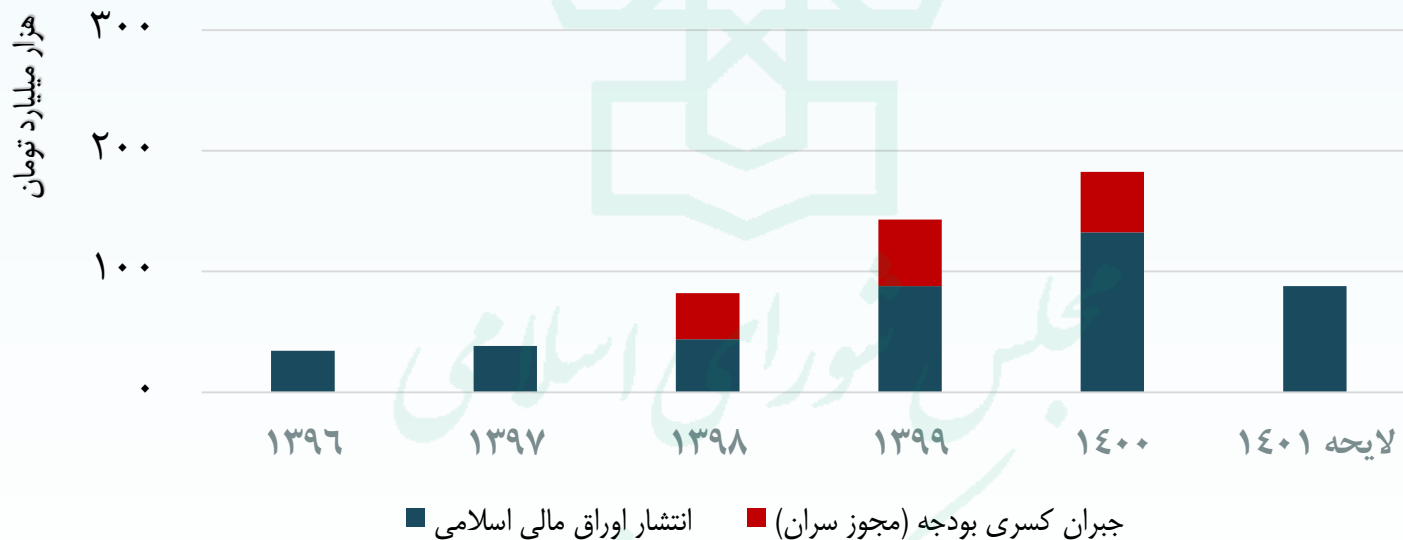
(هزار میلیارد تومان)

۱۴۰۱		۱۴۰۰				۱۳۹۹	
رشد نسبت به قانون ۱۴۰۰ (درصد)	رشد نسبت به پیش‌بینی عملکرد (درصد)	لایحه	پیش‌بینی عملکرد	عملکرد ۷ ماهه	مصوب	عملکرد	
۱۲۶	۲۸	۱۳۳/۶	۱۰۴/۰	۵۹/۹	۵۹/۲	۵۶/۴	مالیات اشخاص حقوقی
۵۵	۴۹	۸۴/۲	۵۶/۲۱	۳۱/۴	۵۴/۲	۳۹/۸	مالیات بر درآمد
-۲۰	۸۸	۲۷/۵	۱۴/۶	۷/۷	۳۴/۲	۲۳/۳	مالیات بر ثروت
۶۶	۴۰	۲۴۵/۳	۱۷۴/۸	۹۹/۱	۱۴۷/۶	۱۱۹/۵	مستقیم
۶۶	۶۲	۲۰۳/۶	۱۲۵/۱	۶۷/۵	۱۲۲/۹	۷۳/۳	مالیات بر کالا و خدمات
۴۲	۳۸۵	۷۷/۷	۱۷	۹/۹	۵۴/۶	۱۷/۹	مالیات بر واردات
۵۸	۹۹	۲۸۱/۴	۱۴۱	۷۷	۱۷۷/۵	۲۵۳	غیرمستقیم
۶۲	۶۶	۵۲۶/۷	۳۱۶	۱۷۶	۳۲۵/۲	۳۷۲	کل

نکات مهم مالیات

- بند (ف) تبصره (۶) لایحه بودجه ۱۴۰۱: کاهش ۵ درصدی نرخ مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات مستقیم اشخاص حقوقی دارای پروانه بهره برداری، در راستای سیاستهای حمایت از تولید
- بند (ش) تبصره (۶) لایحه بودجه ۱۴۰۱: حذف معافیت مالیاتی مناطق ویژه اقتصادی
- در سال ۱۴۰۱ حکم بند (۲) ماده (۱۴۵) قانون مالیاتهای مستقیم در خصوص اشخاص حقوقی جاری نمی باشد.
- رشد ۶۶٪ مالیات بر کالاها و خدمات در لایحه ۱۴۰۱ نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۰
  - رشد ۱۲۶۱٪ عوارض خروج مسافر از مرزهای کشور ناشی از افزایش تعداد مسافران
  - رشد ۶۹٪ مالیات بر ارزش افزوده

انتشار اوراق

دولت در لایحه بودجه پیش‌بینی کرده است که در صورت عدم تحقق درآمدهای نفتی، تا سقف عدم تحقق می‌تواند به این اوراق اضافه نماید.

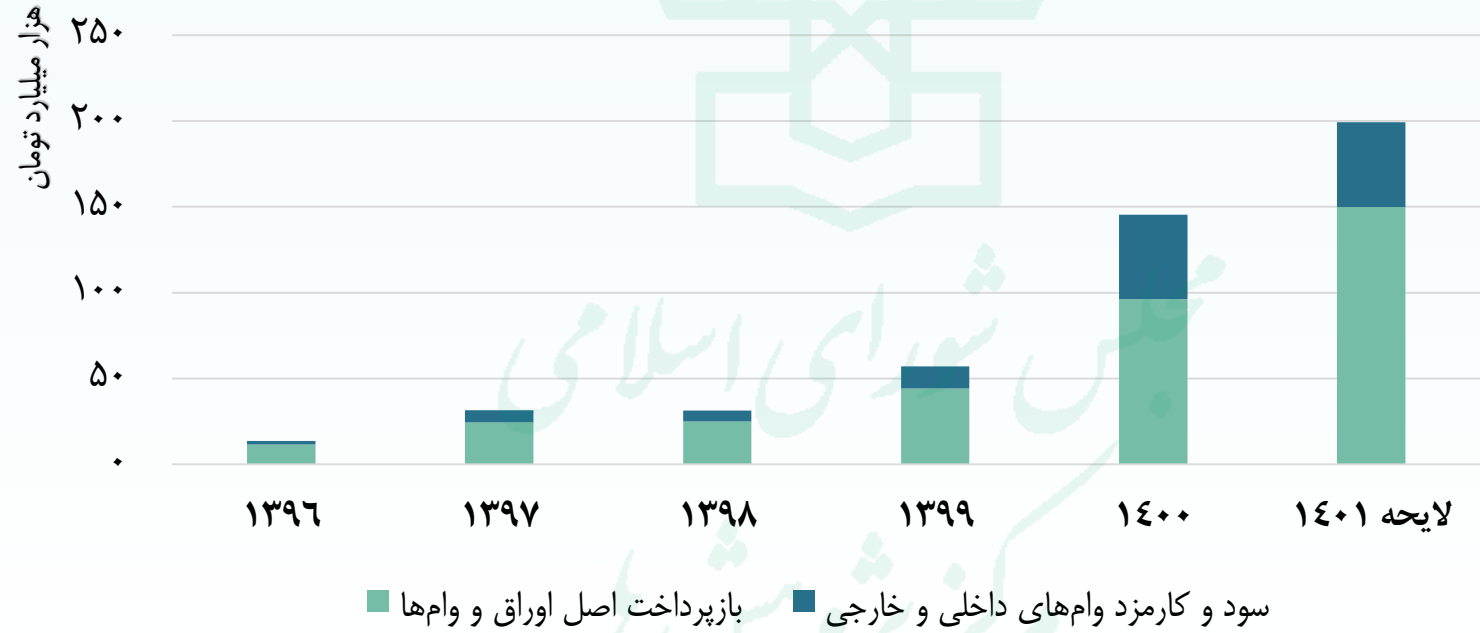
میزان انتشار و تضمین اوراق دولتی

هزار میلیارد تومان	لایحه ۱۴۰۱	قانون ۱۴۰۰	عنوان
۱۱۵	۱۸۱/۵		مجموع اوراق ریالی (دولت، شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها)
۱۰۶	۱۷۱/۵		مجموع اوراق ریالی مجوز داده شده به دولت و شرکت‌های دولتی
۹۸	۱۳۴/۵		مجموع اوراق ریالی مجوز داده شده به دولت
۹۸	۱۳۸/۲-۱۳۶/۷		مجموع اوراق ریالی دارای بار مالی برای دولت

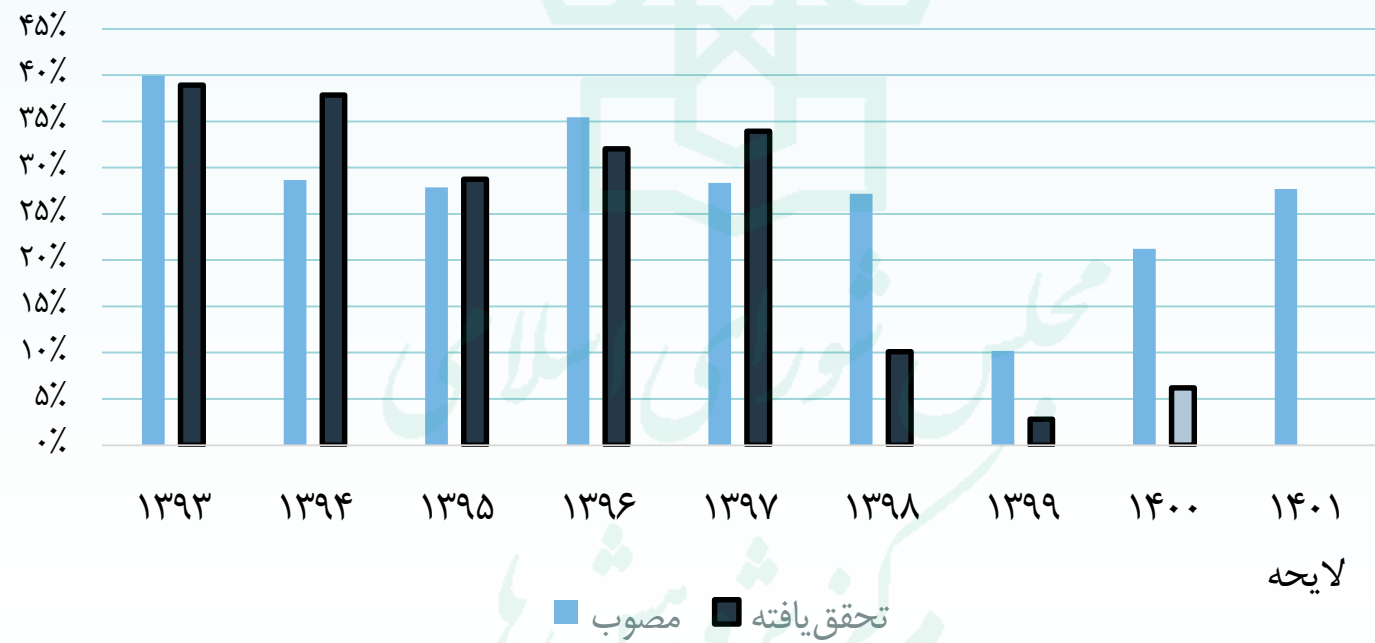
• در لایحه بودجه ۱۴۰۱ به میزان عدم تحقق منابع حاصل از نفت قابلیت افزایش دارد.

میزان بازپرداخت اصل و سود اوراق

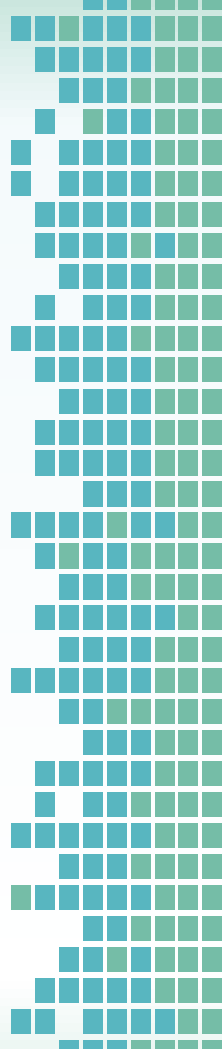
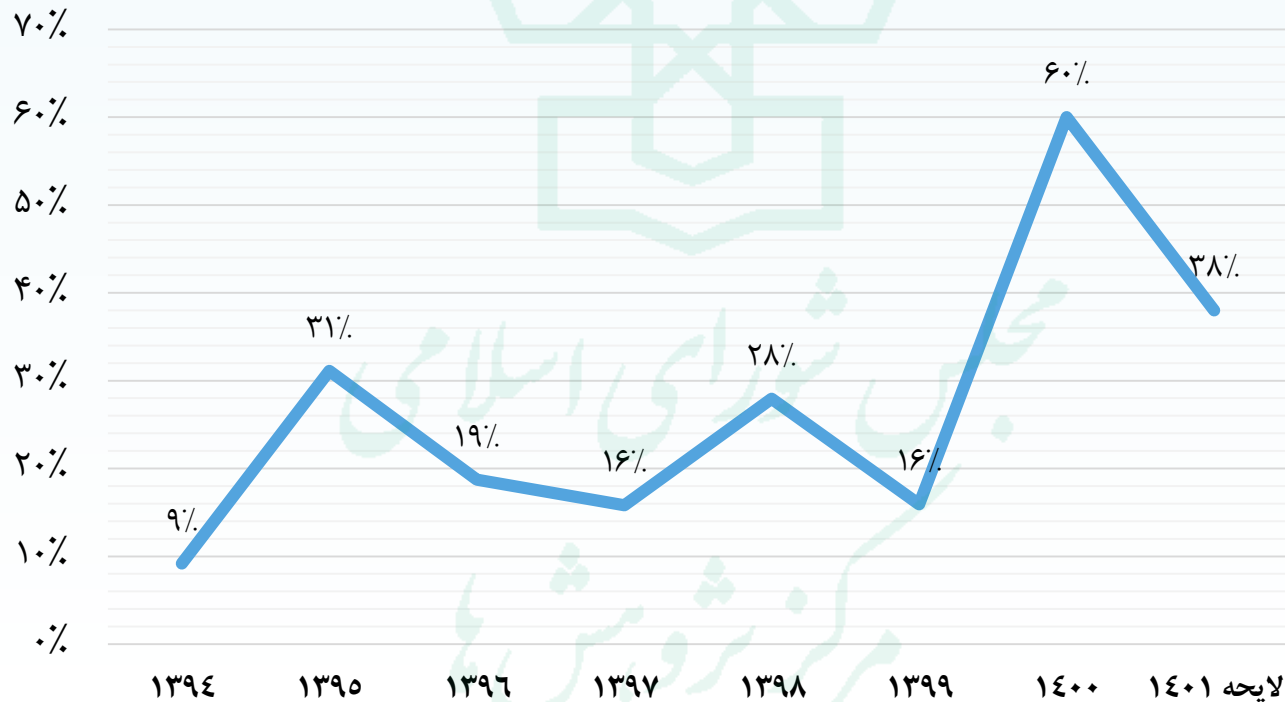

سهم نفت از بودجه

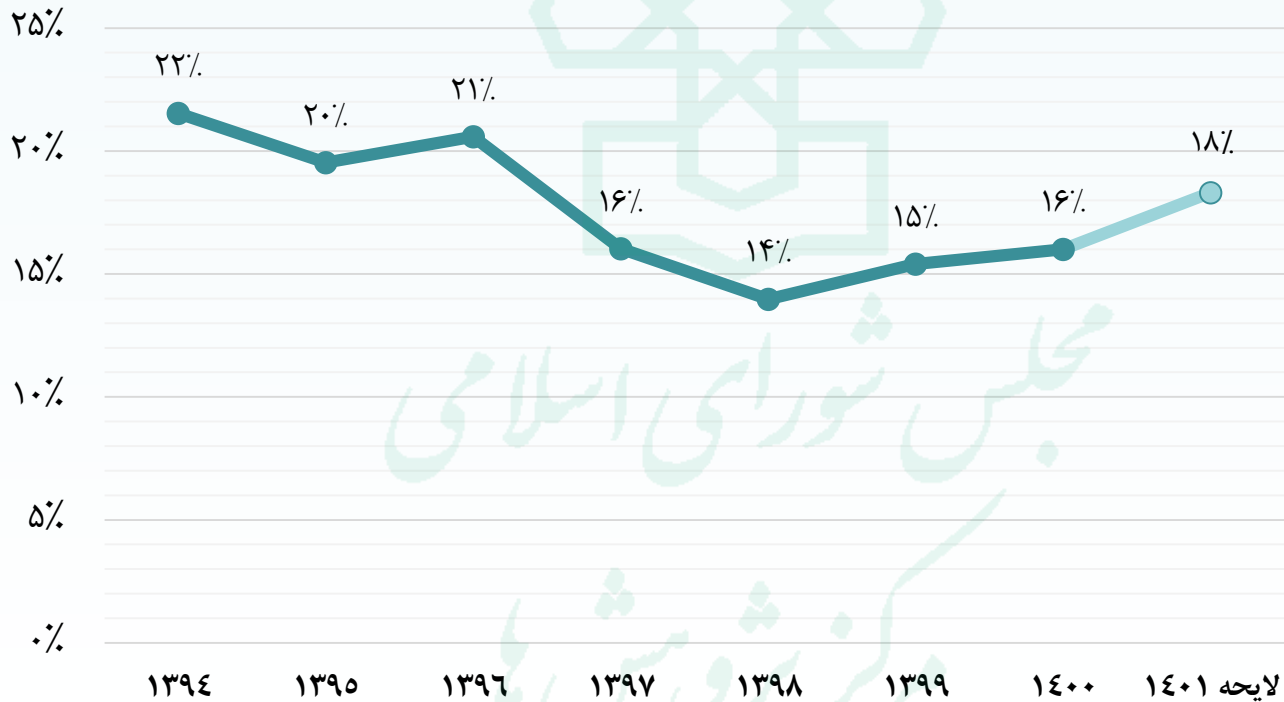

لایحه

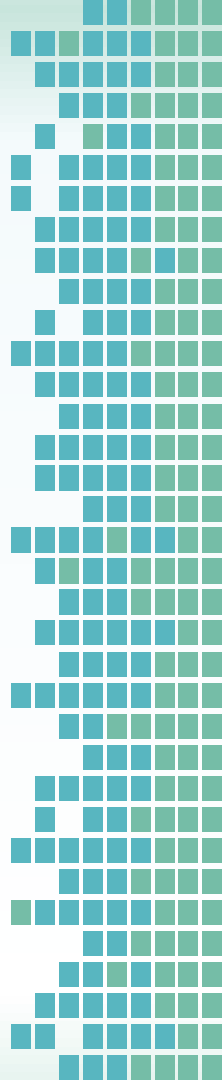
نرخ رشد اعتبارات هزینه‌ای

سهام بودجه عمرانی

مجلس شورای اسلامی
مرکز پژوهش‌ها

سرانه اعتبارات هزینه‌ای و تملک سرمایه‌ای استان‌ها (۱)

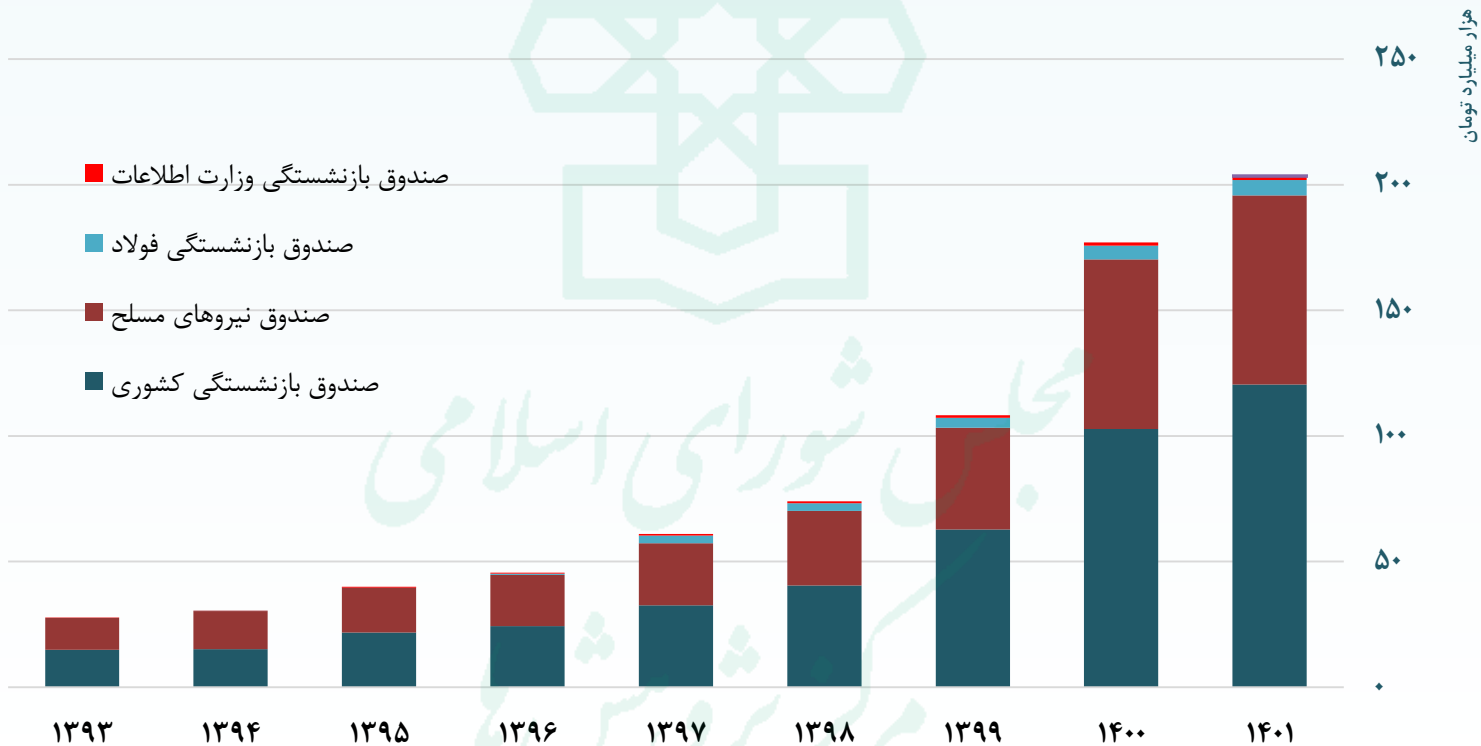
نام استان	سرانه اعتبارات هزینه‌ای (هزار ریال)	استان	سرانه اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای (هزار ریال)
ایلام	۱۰,۶۸۱	بوشهر	۳۲,۳۱۶
خراسان جنوبی	۷,۳۴۴	خراسان جنوبی	۲۰,۰۷۱
کهگیلویه و بویراحمد	۷,۳۰۹	لرستان	۱۵,۵۵۴
سمنان	۶,۶۹۶	چهارمحال و بختیاری	۱۰,۷۹۶
خراسان شمالی	۵,۷۹۸	کردستان	۱۰,۶۳۴
اردبیل	۵,۲۲۰	هرمزگان	۱۰,۱۹۰
چهارمحال و بختیاری	۵,۲۱۰	ایلام	۸,۲۶۴
بوشهر	۴,۹۷۵	سمنان	۸,۱۵۵
زنجان	۴,۷۹۲	خراسان شمالی	۷,۸۵۷
کرمانشاه	۴,۶۲۲	قزوین	۶,۹۴۸
یزد	۴,۶۲۱	کرمانشاه	۶,۶۸۶
لرستان	۴,۴۹۴	مرکزی	۵,۷۷۵
کردستان	۴,۴۰۷	آذربایجان غربی	۵,۷۱۲
گلستان	۴,۲۲۲	آذربایجان شرقی	۵,۲۷۳
مازندران	۴,۲۱۰	کهگیلویه و بویراحمد	۴,۷۶۴
هرمزگان	۳,۸۹۷	یزد	۴,۶۸۵
گیلان	۳,۸۵۳	اردبیل	۴,۳۷۵

سرانه اعتبارات هزینه‌ای و تملک سرمایه‌ای استان‌ها (۲)

نام استان	سرانه اعتبارات هزینه‌ای (هزار ریال)	استان	سرانه اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای (هزار ریال)
مرکزی	۳,۷۶۸	سیستان و بلوچستان	۳,۸۸۴
قزوین	۳,۷۵۱	مازندران	۳,۶۸۳
کرمان	۳,۵۹۸	گیلان	۳,۵۵۸
همدان	۳,۵۹۸	گلستان	۳,۳۳۲
فارس	۳,۰۰۵	کرمان	۳,۲۹۰
آذربایجان غربی	۲,۹۶۴	زنجان	۳,۲۱۱
سیستان و بلوچستان	۲,۹۲۳	همدان	۳,۰۷۶
خوزستان	۲,۹۲۱	البرز	۲,۶۸۷
قم	۲,۷۳۹	قم	۲,۵۶۸
آذربایجان شرقی	۲,۶۷۲	فارس	۲,۴۵۹
اصفهان	۲,۳۶۸	خراسان رضوی	۱,۶۸۲
خراسان رضوی	۲,۱۴۱	اصفهان	۱,۴۸۲
البرز	۱,۸۳۳	خوزستان	۱,۱۸۲
تهران	۱,۲۱۸	تهران	۷۸۸
کشور	۳,۱۳۸	کشور	۴,۲۵۵

- مأخذ: جدول ۱۰ لایحه بودجه سال ۱۴۰۰
- برای سرانه کردن ارقام از برآورد جمعیت در سال ۱۴۰۰ مرکز آمار ایران استفاده شده است.

میزان وابستگی چهار صندوق بازنشستگی به بودجه‌ی عمومی

در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ اعتبارات صندوق‌ها از محل بند «و» تبصره (۲) نیز لحاظ شده است.

صندوقها در لایحه بوجه ۱۴۰۱

- میزان اعتبار کمک به چهار صندوق بازنشستگی در بودجهی ۱۴۰۱ به حدود ۲۰۳ هزار میلیارد تومان رسیده است.
- این مبلغ بدون در نظر گرفتن کمک‌هایی است که دستگاه‌ها (صداوسیما، وزارت نفت، هما و ...) از محل بودجهی خود به صندوق‌های مخصوص کارکنان خود کمک می‌کنند.
- در سال ۱۴۰۱ اعتباری برای پرداخت دیون دولت به سازمان تأمین اجتماعی که تاکنون به بیش از ۳۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است؛ در نظر گرفته نشده است.

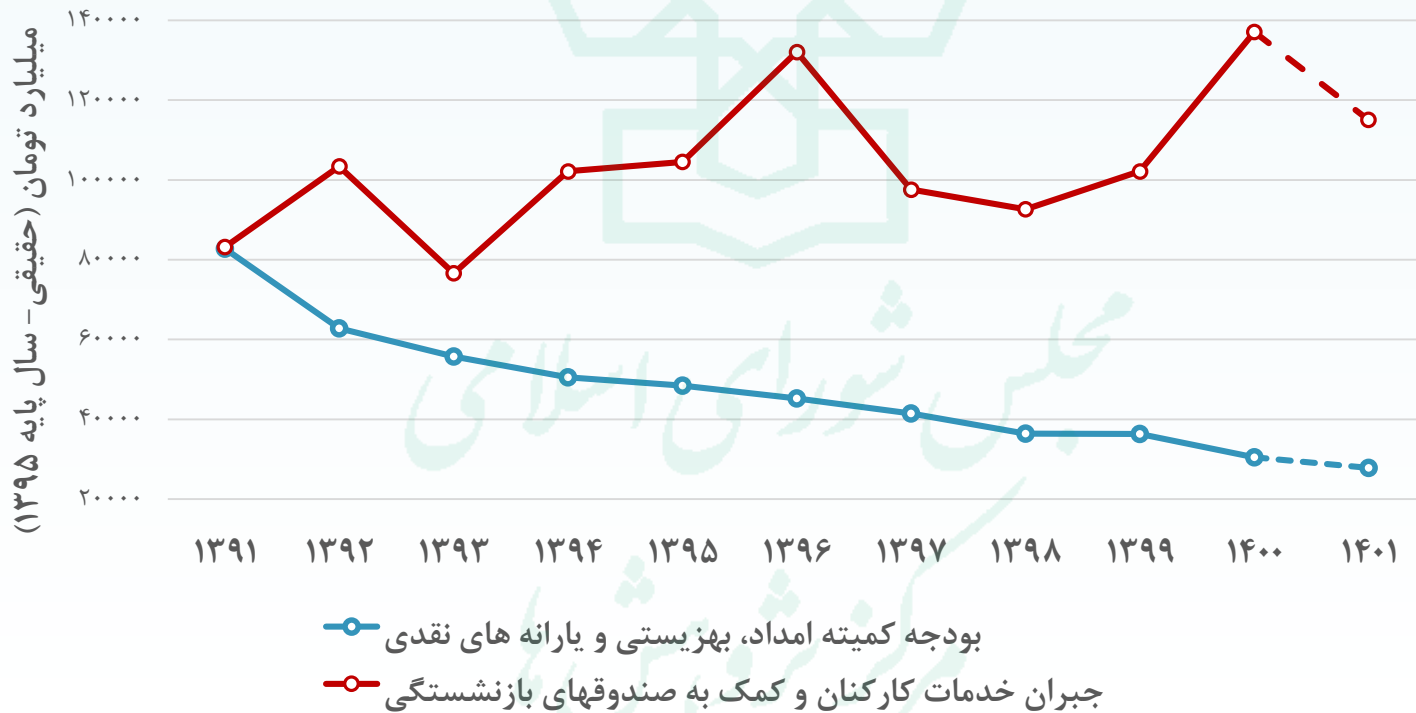

سیاست‌های حمایتی

- در سال‌های اخیر رویکرد بودجه به سمت افزایش درآمد حقیقی کارمندان و بازنشستگان بوده به شکلی که رشد اعتبارات مربوط به جبران خدمات کارکنان دولت و کمک به صندوق‌های بازنشستگی، از نرخ تورم بالاتر بوده است.
- از سوی دیگر مجموع اعتبارات مربوط به یارانه نقدی و نهادهای حمایتی رشدی کمتر از نرخ تورم داشته است. در صورتی که یکی از وظایف اصلی دولت، بازتوزیع منابع و رفع فقر است.

مرکز پژوهش‌ها

مقایسه مبالغ حقیقی تخصیص یافته به کارکنان و بازنشستگان با سیاست‌های حمایتی

تبصره ۱۴

پرداختنیها

دریافتنیها

پرداختنیها		دریافتنیها	
۳۳	خزانه داری کل کشور	۷۵	فروش داخلی فرآوردههای نفتی
۷۶	هزینههای تولید انتقال و توزیع	۱۸۶	فروش صادراتی فرآوردههای نفتی
۲۵	حمایت از تولید در بخش انرژی	۸۴	فروش داخلی گاز طبیعی
۴۳	یارانهی نقدی و غیر نقدی	۷	صادرات LPG
۳۱	اجرای طرح معیشت	۹۴	منابع حاصل از اصلاح نرخ گاز
۳۶	کاهش فقر مطلق خانوارها	۲۳	معوقات و مازاد درآمد
۳۲	یارانه درمان		
۱۰۶	جبران اصلاح نرخ کالاهای اساسی		
۶۶	صندوق پیشرفت و عدالت ایران		
۳۸	سایر		
۴۷۱	جمع	۴۷۱	جمع

مبالغ (هزار میلیارد تومان)

مقایسه منابع تبصره ۱۴

تبصره ۱۴ - دریافتنی‌ها (هزار میلیارد تومان)			
درصد تغییر	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
-۳	۷۵	۷۷	فروش داخلی فراورده‌های نفتی
۳۳	۱۸۶	۱۴۰	فروش صادراتی فراورده‌های نفتی
۱۱۰	۸۴	۴۰	فروش داخلی گاز طبیعی
	انتقال به منابع عمومی	۴۸	خوراک میعانات گازی پتروشیمی‌ها و طلب دولت از سنوات گذشته
۰	۷	۷	فروش داخل و صادرات اتان، ال پی جی و گوگرد
۶۱۶۶	۹۴	۱,۵	منابع حاصل از اصلاح نرخ گاز
۱۵	۲۳	۲۰	معوقات و مازاد درآمد
۴۱	۴۷۱	۳۳۴,۵	جمع

مقایسه مصارف تبصره ۱۴ - بند الف (در سال ۱۴۰۱ برخی از ردیف‌های حذف شده به جداول بودجه عمومی منتقل شده است)

ردیف	قانون ۱۴۰۰	ردیف	لایحه ۱۴۰۱	لایحه ۱۴۰۱
۱	عوارض و مالیات بر ارزش افزوده فرآورده‌های نفتی فروش داخلی	۱	عوارض و مالیات بر ارزش افزوده فرآورده‌های نفتی فروش داخلی	۹۸۶۶۸
۲	عوارض و مالیات بر ارزش افزوده گاز طبیعی	۲	عوارض و مالیات بر ارزش افزوده گاز طبیعی	۲۳۶۶۰۵
۳	هزینه‌های تولید، انتقال، توزیع و فروش گاز طبیعی	۳	هزینه‌های تولید، انتقال، توزیع و فروش گاز طبیعی	۲۰۰۱۷۵
	یارانه خرید گاز مایع برای خانوارهای ساکن در مناطق فاقد لوله کشی گاز طبیعی			
	توسعه زیرساخت استفاده از گاز مایع در ناوگان حمل و نقل			
۴		۴	هزینه حمل و نقل جاده‌ای فرآورده‌های نفتی	۹۵۰۰۰
۵	هزینه انتقال، حمل و توزیع فراورده‌های نفتی	۵	هزینه‌های انتقال، ذخیره‌سازی و پخش فرآورده‌های نفتی	۱۳۳۰۴۰
۶	اجرای طرح ایمن‌سازی و هو شمندسازی جایگاه‌های سی ان جی	۶	اجرای طرح ایمن‌سازی و هو شمندسازی جایگاه‌های سی ان جی	۳۷۰۵
۷	سهام چهارده و نیم درصدی شرکت ملی نفت ایران از محل فروش داخلی فرآورده‌های نفتی	۷	سهام چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از نفت خام و میعانات گازی تحویلی به پالایشگاه‌ها از محل فروش داخلی و صادراتی فرآورده‌های نفتی	۳۲۹۴۱۵
	سهام چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از خوراک میعانات گازی پتروشیمی‌ها			
۸	بازپرداخت تعادات طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی، گازرسانی، جمع‌آوری گازهای همراه و فراورده‌های نفتی، تاسیسات و انبارهای فراورده‌های نفتی و پالایشگاه‌های دولتی (با نرخ محاسباتی مالیاتی صفر)	۸	تعهدات دولت در بازپرداخت طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی، گازرسانی، جمع‌آوری گازهای همراه و فرآورده‌های نفتی (موضوع ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور)	۱۲۰۰۰۰
۹		۹	تعهدات سوخت صرفه‌جویی شده در نیروگاه‌ها (ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید و ماده ۶۱ قانون اصلاح الگوی مصرف)	۳۰۰۰۰
۱۰	عوارض توسعه، نگهداشت و نوسازی شبکه خطوط انتقال نفت خام، میعانات گازی و فرآورده‌های نفتی، تاسیسات و انبارهای فراورده‌های نفتی و پالایشگاه‌های دولتی (با نرخ محاسباتی مالیات صفر)	۱۰	حمایت از طرح‌های توسعه، نگهداشت و حفظ ظرفیت تولید، انتقال و پخش فرآورده‌های نفتی (با نرخ محاسباتی مالیات صفر)	۹۵۱۳۵
۱۱		۱۱	اجرای معافیت مدارس از پرداخت هزینه‌های آب، برق و گاز مصرفی	۱۰۰۰
	جمع			۱۳۴۲۷۴۳
				۷۹۷۶۱۵

مقایسه مصارف تبصره ۱۴ - بند ب

ردیف	قانون ۱۴۰۰	ردیف	لایحه ۱۴۰۱	لایحه ۱۴۰۱
۱۲	پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی خانوارها	۱۲	پرداخت یارانه نقدی و غیر نقدی (۴۲۸,۰۰۰) و اجرای طرح معیشت (۳۱۰,۰۰۰)	۷۳۸۰۰۰
	اجرای طرح معیشتی خانوارها			
۱۱ ۱۵ ۱۹	کاهش فقرمطلق خانوارهای تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی (۱۱۶۰۰۰)، اجرای قانون حمایت از معلولین (۱۷۰۰۰)، یارانه سود تسهیلات مسکن دو معلول به بالای بهزیستی (۵۰۰۰)، اجرائی تبصره ذیل ماده ۳۸ قانون جامع خدمت رسانی ایثارگران (۵۰۰۰)، کمک به مابه التفاوت سود ماده (۸۹) قانون برنامه ششم توسعه « الف » تسهیلات رزمندگان موضوع بند (۵۰۰۰)، کمک به مستمری رزمندگان معسر (۱۶۶۸	۱۳	کاهش فقر مطلق خانوارها تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) (۸۸,۸۲۵) و سازمان بهزیستی (۳۸,۷۷۵)	۳۵۶۶۰۰
	سازمان بهزیستی کشور پرداخت مستمری و پشت نوبتیه سایر خدمات حمایتی مددجویان		سازمان بهزیستی کشور - پرداخت مستمری و پشت نوبتیه‌ها (۴۱,۲۰۵) و سایر خدمات حمایتی مددجویان (۴۷,۲۹۵)	
	کمیته امداد امام خمینی (ره) پرداخت مستمری و پشت نوبتیه سایر خدمات حمایتی مددجویان		کمیته امداد امام خمینی (ره) - پرداخت مستمری و پشت نوبتیه‌ها (۹۳,۰۰۰) و سایر خدمات حمایتی مددجویان (۴۷,۵۰۰)	
۱۴	ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) (۵۵,۰۰۰)، سازمان بیمه سلامت ایران (۲۰۷,۳۰۳)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - پزشک خانواده (۱۲,۵۰۸)، یارانه دارو و شیرخشک (۱۵,۶۱۴)، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج و کمک به مجمع خیرین سلامت، زنجیره امید، بیمارستان محکم و موسسه محک (۲,۱۳۰)، هیأت امنای صرفه‌جویی ارزی در معالجه بیماران (۲۴۰)، کاهش نرخ داروهای ساخته شده مواد اولیه دارو، واکسن و شیرخشک، کیت و کیسه خون مصرفی حمایت از هزینه درمان نابابوری (۲,۳۱۶)، افزایش و تجهیز مراکز نابابوری (۶,۳۶۰)	۱۴	ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) (۵۵,۰۰۰)، سازمان بیمه سلامت ایران (۲۰۷,۳۰۳)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - پزشک خانواده (۱۲,۵۰۸)، یارانه دارو و شیرخشک (۱۵,۶۱۴)، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج و کمک به مجمع خیرین سلامت، زنجیره امید، بیمارستان محکم و موسسه محک (۲,۱۳۰)، هیأت امنای صرفه‌جویی ارزی در معالجه بیماران (۲۴۰)، کاهش نرخ داروهای ساخته شده مواد اولیه دارو، واکسن و شیرخشک، کیت و کیسه خون مصرفی حمایت از هزینه درمان نابابوری (۲,۳۱۶)، افزایش و تجهیز مراکز نابابوری (۶,۳۶۰)	۳۲۰۰۰۰
	دولت (۲) اعمال میشود.		یارانه شیر مدارس	۸۵۰۰

مقایسه مصارف تبصره ۱۴ - ادامه بند ب

ردیف	قانون ۱۴۰۰	ردیف	لایحه ۱۴۰۱	لایحه ۱۴۰۱
۱۵	اجرای سایر اهداف مندرج در ماده (۳۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اجرای مواد (۸ تا ۱۱) قانون هدفمند کردن یارانه ها، حق بیمه سهم دولت اقشار خاص (از جمله رانندگان حمل و نقل درون شهری و برون شهری، قالبیافان، زنبورداران و شاغلان صنایع دستی شناسه دار و زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست)، راهنمایان گردشگری و صیادان شمال و جنوب و باربران و خادمین مساجد	۱۶	سازمان تامین اجتماعی - حق بیمه سهم دولت اقشار خاص (از جمله رانندگان حمل و نقل درون شهری و برون شهری قالبیافان، زنبوردان و شاغلان صنایع دستی شناسه‌دار و زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست، راهنمایان گردشگری و صیادان شمال و جنوب و باربران و خادمین مساجد و ۲ درصد حق بیمه درمان پایه ایثارگران)	۳۰۰۰۰
۱۶	یارانه نان و خرید تضمینی گندم	۱۷	جبران اصلاح نرخ کالاهای اساسی، دارو، یارانه نان و خرید تضمینی گندم	۱۰۶۰۰۰۰
۱۷	حوزه های علمی و مراکز خدمات	۱۸	یارانه نهاده های کشاورزی، تنظیم بازار کالاهای اساسی و ضروری و تادیه تعهدات مربوط	۴۰۰۰۰
۱۹	سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی یارانه کاغذ کتب درسی	۱۹	سازمان پژوهشی و برنامه‌ریزی آموزش - یارانه کتب درسی	۲۷۵۰
۱۸	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بیمه سلامت پزشک خانواده، یارانه دارو و شیرخشک، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج، سیاست‌های جمعیتی کشور، هیأت امناء صرفهجویی ارزی در معالجه بیماران و خرید و تولید واکسن کرونا	۲۰	اجرای حمایت از معلولین (۲۸,۷۰۰)، یارانه سود تسهیلات مسکن دو معلول به بالای بهزیستی (۵,۵۰۰)	۳۴۲۰۰
۲۰	بنیاد شهید و امور ایثارگران-بیمه تکمیلی درمان ایثارگران	۲۱	اجرای سایر مواد (۸) تا (۱۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها	۳۱۵۰۰
۲۱	فعالیت اجتماعی و تقویت بنیه فرهنگی			
۲۲	تامین کسری خوراک زندانیان			
۲۳	کمک به خانواده نیروهای مسلح(طرح حکمت)			
	جمع		جمع	۲۶۲۱۵۵۰
	جمع			۱۷۶۸۰۶۵

مقایسه مصارف تبصره ۱۴ - بند ج

ردیف	قانون ۱۴۰۰	قانون ۱۴۰۰	ردیف	لایحه ۱۴۰۱	لایحه ۱۴۰۱
۲۴	پرداخت یارانه نهاده، عوامل تولید، خرید تضمینی محصولات بخش کشاورزی از جمله زعفران	۳۴۵۰۰	۲۲	خرید تضمینی چای	۳۰۰۰
۲۵	خرید تضمینی چای	۲۰۰۰	۲۳	صندوق ملی مسکن بابت مسکن محرومین	۵۰۰۰۰
۲۶	مسکن محرومین، کمیته امداد امام خمینی (ره) ۳۰۰۰۰ مسکن محرومین، سازمان بهزیستی کشور ۱۰۰۰۰ مسکن شهدای مقاومت ۵	۴۵۰۰۰	۲۴	صندوق پیشرفت و عدالت ایران (توزیع ملی و استانی)	۶۶۳۹۰۰
۲۷	امور رفاهی و تغذیه دانشجویان	۹۰۰۰	۲۵	خرید تضمینی آب استحصالی و پساب تصفیه شده از بخش غیردولتی و تامین و خرید برق جزایر جنوب کشور	۲۶۰۰۰
۲۸	تولید و اشتغال بند الف تبصره ۱۸ و بر اساس احکام	۳۲۰۰۰۰			
۲۹	خرید تضمینی آب استحصالی و پساب تصفیه شده از بخش غیردولتی و تأمین و خرید برق جزایر جنوب کشور	۱۸۸۰۰			
۳۰	صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر	۱۰۷۰۰			
	جمع	۴۴۰۰۰۰		جمع	۷۴۲۹۰۰

مبالغ (میلیارد ریال)

مقایسه مصارف تبصره ۱۴ - بند د

ردیف	قانون ۱۴۰۰	ردیف	لایحه ۱۴۰۱	لایحه ۱۴۰۱
۳۲	تنظیم بازار کالاهای اساسی و ضروری و تادیه تعهدات مربوطه (۳۵۰۰) و یارانه شیر مدارس (۷۵۰۰)			
۳۳	خرید واکسن دامی برای مایه کوبی دام (۳۵۰۰) و یارانه سود تسهیلات سرمایه در گردش واحد های پرورش نژاد آرین (۱۶۸۰)			
۳۴	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی-حمایت از نشر کتاب و مطبوعات			
۳۵	رفع محرومیت از منابع کم برخوردار مطابق جدول (۱۷) و براساس احکام (موضوع جدول ۳ ۱۰ تبصره (۱۴) ماده واحده)			
۳۶	حقوق سربازان سربازان مجرد برابر ۶۰ درصد حداقل حقوق پایور و سربازان متاهل برابر ۸۰ درصد حداقل حقوق پایور			
۳۷	غذا، البسه و ایاب و ذهاب سربازان			
۳۸	پیشبینی و پیشگیری از حوادث غیر مترقبه			
۳۹	آموزش و پرورش			
۴۰	کاهش آسیب های فرهنگی و اجتماعی			
۴۱	حمایت از زنان سرپرست خانوار			
۴۲	حمایت از خانواده زندانیان			
۴۳	کمک به تأمین سوخت ناجا و نهاجا (به ازای هر خودرو ۲۰ لیتر در روز در کارت سوخت خودروهای ناجا به صورت یارانه‌ای لحاظ گردد)			
	جمع			
	جمع کل مصارف		جمع کل مصارف	
	۳۳۴۵۰۰۱		۴۷۰۷۱۹۳	

لایحه بودجه ۱۴۰۱ در سه بند تنظیم شده و بند (د) ندارد.

مبالغ (میلیاردرینال)

اعتبارات موضوع پرداخت بدهی قطعی دولت بند «ی» تبصره (۱) از طریق تحویل نفت خام و میعانات گازی مازاد - این ارقام در سقف لایحه بودجه ۱۴۰۰ منعکس نشده است.

ردیف	عنوان	مبلغ (میلیون یورو)
	جمع کل	۴۵۰۰
	بنیه دفاعی - (طبق جدول ۱-۲۱-پیوست)	۲۷۳۶
	پشتیبانی طرحها	۱۷۶۴
۱	طرح شهید چمران	۳۳۳
۲	طرح شهید زمانی‌نیا	۱۰۰
۳	طرح شهید پاشایی‌پور	۱۳۳
۴	طرح جعفر طیار	۶۶
۵	طرح شهید سلیمانی (کمک به طرح‌های پیشرفت و آبادانی)	۵۰۰
۶	طرح شهید استوار (طرح‌های محرومیت‌زدایی خاص - پروژه‌های ملی/استانی)	۳۳۲
۷	طرح شهید علمداری	۳۰۰

اعتبارات بنیه دفاعی بند «ی» تبصره (۱) - جدول ۲۱-۱ پیوست

ردیف	عنوان	مبلغ (میلیون یورو)
	جمع کل	۲,۷۳۶
۱	فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۲۰۵
۲	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۶۲۹
۳	ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران	۶۷۹
۴	ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۹۵۹
۵	ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران	۲۵۶
۶	قرارگاه مرکزی حضرت خاتم الانبیاء	۴

مجلس شورای اسلامی
مرکز پژوهش‌ها

سیاس از توجه شما

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
دفتر مطالعات بخش عمومی

پیوست

روند سال‌های گذشته

وضعیت تأمین منابع بودجه در سال‌های گذشته

۱۳۹۸

نحوه تأمین کسری بودجه ۹۸

مقایسه عملکرد ارقام منابع و مصارف بودجه سال ۱۳۹۸ نسبت به اعتبار مصوب

مصارف	قانون بودجه ۹۸	عملکرد ۹۸	منابع	قانون بودجه ۹۸	عملکرد ۹۸
هزینه‌های	۳۵۲,۳	۳۴۱,۴	درآمدهای مالیاتی	۱۴۰,۰	۱۴۰,۵
تملک سرمایه‌ای	۶۶,۸	۴۵,۹	درآمدهای گمرکی	۳۲,۵	۲۰,۳
تملک مالی	۲۹,۳	۳۰,۵	سایر منابع و درآمدها (به جز نفت، اوراق و صندوق توسعه ملی و فروش دارایی و واگذاری شرکتها)	۷۴,۹	۵۹,۸
بازپرداخت اصل و فرع اوراق از محل سرجمع بودجه	-	۲,۴	مجموع منابع	۲۴۷,۴	۲۲۰,۶
مجموع مصارف	۴۴۸,۴	۴۲۰,۲			

کسری بودجه ساختاری (بدون نفت) ۱۳۹۸

کسری بودجه:	منابع محقق شده: ۲۲۰,۶ هزار میلیارد تومان	کسری بودجه ساختاری (بدون نفت): ۲۰۱ هزار میلیارد تومان	منابع پیش‌بینی شده: ۲۴۷,۴ هزار میلیارد تومان
	مصارف محقق شده: ۴۲۰/۲ هزار میلیارد تومان		مصارف پیش‌بینی شده: ۴۴۸/۴ هزار میلیارد تومان
~۱۹۹ هزار میلیارد تومان			

- کسری بودجه در کشور ما مسئله‌ای ریشه‌دار است. در گذشته این کسری با منابع حاصل از نفت پوشش داده می‌شده است. در سال‌های اخیر و با کاهش درآمدهای نفتی، این کسری بیش از پیش آشکار شده است.

کسری بودجه ۱۳۹۸ در عمل

بر اساس مصوبات
شورای عالی هماهنگی
اقتصادی قوای سه‌گانه

کسری بودجه:

~۱۹۹

هزار میلیارد تومان

منابع محقق شده:

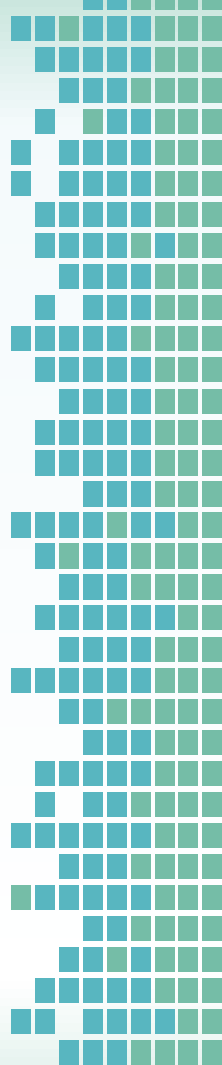
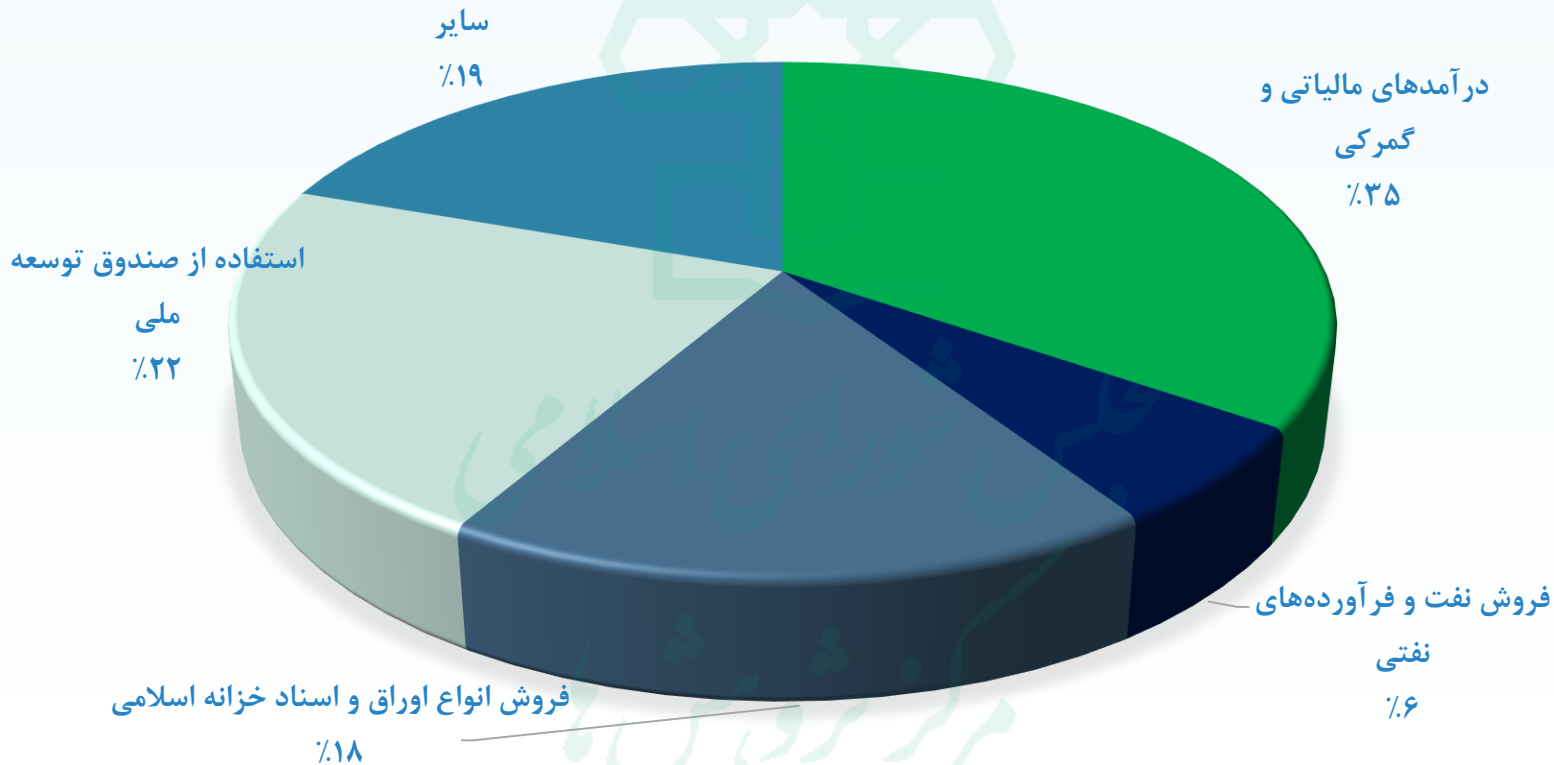
۲۲۰,۶ هزار میلیارد تومان

مصارف محقق شده:

۴۲۰/۲ هزار میلیارد تومان

نحوه پوشش کسری بودجه در عمل				
منابع حاصل از نفت، میعانات و خالص صادرات گاز	انتشار اوراق مالی اسلامی (بودجه ۹۸)	واگذاری شرکت‌ها	انتشار اوراق مالی اسلامی	استفاده از منابع صندوق توسعه ملی
۴۷ هزار میلیارد تومان (۳۰٪ مقدار مصوب)	۴۴ هزار میلیارد تومان	۵ هزار میلیارد تومان	۳۸ هزار میلیارد تومان	۶۵ هزار میلیارد تومان

ترکیب منابع (دریافتها) در عملکرد بودجه ۹۸

۱۳۹۹

نحوه تأمین کسری بودجه ۹۹

کسری بودجه ۱۳۹۹ در عمل

براساس

مصوبات شورای

عالی هماهنگی

اقتصادی قوای

سه گانه

کسری بودجه:

~۲۵۷

هزار میلیارد تومان

منابع محقق شده:

۳۰۵ هزار میلیارد تومان

مصارف محقق شده:

۵۶۲ هزار میلیارد تومان

نحوه پوشش
کسری بودجه
در عمل

منابع حاصل از نفت،
میعانات و خالص صادرات
گاز

۱۶ هزار میلیارد تومان
(۲۸٪ مقدار مصوب)

انتشار اوراق مالی
اسلامی (بودجه ۹۹)

۸۸
هزار میلیارد تومان

انتشار اوراق مالی
اسلامی (مجوز
سران)

۸۳ هزار میلیارد
تومان
(سه برابر مقدار مصوب)

استفاده از منابع
صندوق توسعه ملی

۳۵/۲
هزار میلیارد تومان

پایه پولی (مصوبه
ستاد مقابله با تحریم)

۳۵ هزار میلیارد تومان

پیامدهای شیوه کنونی مدیریت کسری بودجه:

عدم مدیریت هزینه‌ها

بیش برآوردی منابع
(پیش‌بینی منابع غیرقابل تحقق)

کسری
بودجه

صدور مجوزهای فرابودجه‌ای

(ورود شورای عالی هماهنگی اقتصادی قوای سه‌گانه)

بی‌اثر شدن
نقش مجلس
در فرآیند بودجه

خطر
ناپایداری
بدهی‌ها در میان‌مدت

انتشار
اوراق مالی
اسلامی

برداشت از
صندوق
توسعه ملی

تورم و
تخریب اقتصاد ملی

مقایسه تصویر منابع عمومی لایحه بودجه ۱۴۰۱ با ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

رشد نسبت به پیش بینی عملکرد (%)	رشد نسبت به قانون (%)	لایحه بودجه ۱۴۰۱	پیشبینی عملکرد ۱۴۰۰	قانون بودجه سال ۱۴۰۰		عملکرد ۱۳۹۹	قانون سال ۱۳۹۹ (بدون لحاظ تبصره ۴)	منابع
				سقف اول	سقف دوم			
۶۶	۴۸	۶۶۴	۳۹۹	۴۵۵	۴۴۸	۲۷۹	۲۸۸	درآمدها
۵۸۰	۸۱	۴۰۸	۶۰	۳۹۵	۲۲۵	۱۸	۱۰۷	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
۲۶	۱۳	۲۹۹	۲۳۸	۴۲۷	۲۶۴	۲۳۰+۳۵ (پایه پولی)	۱۷۴ مجوز سران: +۱۲۵	واگذاری دارایی‌های مالی
۹۶	۴۶	۱۳۷۲	۶۹۷	۱۲۷۸	۹۳۷	۵۶۳	۵۷۱	جمع منابع عمومی دولت

مقایسه تصویر مصارف عمومی لایحه بودجه ۱۴۰۱ با ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

منابع	قانون سال ۱۳۹۹ (بدون لحاظ تبصره ۴)	عملکرد ۱۳۹۹	قانون بودجه سال ۱۴۰۰ سقف اول	سقف دوم	پیشبینی عملکرد ۱۴۰۰	لایحه بودجه ۱۴۰۱	رشد نسبت به قانون (%)	رشد نسبت به پیش‌بینی عملکرد (%)
هزینه‌ها	۴۳۶	۴۵۰	۶۹۹	۹۱۹	۶۵۴	۹۶۵	۳۸	۴۷
تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۸۸	۶۹	۱۴۶	۱۷۶	۸۰	۲۵۲	۷۳	۲۱۵
تملك دارایی‌های مالی	۴۷	۴۲	۹۲	۱۸۲	۸۳	۱۵۵	۶۸	۸۷
جمع مصارف عمومی دولت	۵۷۱	۵۶۲	۹۳۷	۱۲۷۸	۸۱۷	۱۳۷۲	۴۶	۶۸